20

SUBJECT CODE NO: U-9913 FACULTY OF HUMANITIES

M.A. (Sem. III) (Geography) (Service Course) Examination May / June - 2023 Geographical Study of Natural Disaster -GEO-441

[Time: 3:00 Hours] [Max. Marks:80]

Please check whether you have got the right question paper.

- N. B.
- i) All question is compulsory from part A and any five question form part B.
- ii) Draw sketch maps and diagrams wherever necessary.
- iii) Use of unnecessary sign attracting attention or request in the answer paper is strictly prohibited.
 - श) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे भाग अ मधील आणि भाग ब मधील कोणतेही
 पाच प्रश्न.
 - २) आवश्यक तेथे आकृत्या व नकारो काढा.
 - ३) कोणतेही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Part -A

- Q1 Write the answer of the following questions in two or three sentences each. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी २ ते ३ वाक्यात लिहा.
 - 1) What is natural calamity? नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय?
 - 2) Which is the main two types of the disaster? आपत्तीचे प्रमुख दोन प्रकार कोणते?
 - 3) Explain the term epicentre of earthquake. भुकंपाचे बाह्य केंद्र ही संज्ञा स्पष्ट करा.
 - 4) What is an atmospheric drought? वातावरणीय अवर्षण म्हणजे काय?
 - 5) What is Tornadoes? टोरनॅडो म्हणजे काय?
 - 6) In which region do Typhoones form? टायफुन्स कोणत्या प्रदेशात निर्माण होतात?
 - 7) Define the term flood. पर या संज्ञेची व्याख्या करा.
 - 8) Which is the major flood rivers in India? भारतातील प्रमुख पूरग्रस्त नद्या कोणत्या?
 - 9) What is meaning of disaster management. आपत्ती व्यवस्थापन म्हणजे काय?

10) The suggest any four measures of flood control. पूर नियंत्रणाचे कोणतेही चार उपाय सुचवा.

Part -B

Q2 Answer any five questions of the following. (each 12 marks) खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नाची उत्तरे लिहा. (प्रत्येकी १२ गुण)

60

- 1) What is disaster? Describe the major characteristics of disaster. आपत्ती म्हणजे काय? आपत्तीचे प्रमुख वैशिष्ट्ये विशद करा.
- 2) Define the term volcano and explain the causes and effects of volcano ज्वालामुखी या संज्ञेची व्याख्या करून ज्वालामुखीची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
- 3) What is cyclone? Explain the effects of cyclone and what precautions should be taken before a cyclone occurs.

 चक्रीवादळ म्हणजे काय? चक्रीवादळाचे परिणाम आणि चक्रीवादळ येण्यापूर्वी काय काळजी घेतली पाहिजे ते स्पष्ट करा.
- 4) Explain the term drought and state the causes and effects of it. अवर्षण ही संज्ञा स्पष्ट करून अवर्षणाची कारणे आणि परिणाम सांगा.
- 5) What is rehabilitation? Describe the problems of rehabilitation. पुनर्वसन म्हणजे काय? पुनर्वसनाच्या समस्या विशद करा.
- 6) What is meant by earthquake? Explain the causes and effects of earthquake. भूकंप म्हणजे काय? भूकंपाची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
- 7) Explain the role of social response in natural disaster management.

 नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापनामध्ये सामाजिक प्रतिसादाची भूमिका स्पष्ट करा.